

Czech 291
22.3.04

Lekce 5.2

Budoucí čas: dokonavý a nedokonavý vid

193 dialogues are excellent, with examples of the future tense, P and I. I futures are made with *budu*, *budeš*, *budou* and the I infinitive. This aux. is not enclitic. It bears the negative particle. Examples: *Budeme se dívat dnes večer na televizi. Dnes večer se nebudeme dívat na televizi.* ,We are(n't) going to watch TV tonight'.

Future P: *vyperu prádlo, umyju nádobí.* ,I'll do (all) the laundry and wash the dishes'. *To jsem ráda.* ,I'm glad of that'. The terminal limit in the future is marked by *až* and the P: *až vyluxuju, budu prát* ,when I've finished vacuuming, I'll start the laundry'. Read analysis 198, see good exercises 199.

Note the modals in the dialogues: *nechceš se mnou hrát tenis?* ,would you like to play tennis with me?', *musíme uklízet* ,we have to do some cleaning up'. Learn these two.

,If' in the future is *když (jestli, jestliže)*. *Když vyhraje loterii, koupíme si auto* ,if we win the lottery we'll buy ourselves a car' (note the dative enclitic *si*). What would *až vyhraje loterii, koupíme si auto* mean?

201ff. *Už jsi připravila salát? — Ještě ne, připravím ho zítra* ,Have you prepared the salad?' ,Not yet, I'll prepare it tomorrow'. Note *už* as a P past marker. *Už jsi vypila minerálku? Snědla koláče? — Ne, hned to vypiju, hned to sním* ,not yet, I'll drink it up/eat them up right away'. Note conj. of *sníst* P, p. 211-212.

203 Modals *chtít, muset, mít, moci/moc*. These are typically nonaspectual (I). Learn the conjugations, 211-212. Note esp. *můžu* (formal *mohu*) *můžeš mužou* (formal *mohou*), *chci chceš chtějí*, *musím musíš musí*. *Než si koupíme nové auto, musíme prodat to staré* ,before we buy a new car we have to sell the old one' (note *to staré* here; it is an emerging definite article!). What other usage does *než* have?

Dneska nemůžu hrát, protože nemám raketu ,I can't play today because I don't have a racket'. *Maš uklízet tady* ,you should clean up here'.

205 *Inzeráty*. Note the use of P futures here: *prodám auto* ,car for sale', *koupím byt* ,I want to buy an apartment'. Make up an advertisement of your own based on these models.

206 *Instrumentál zájmen*. The instrumental of pronouns. *Se mnou, s tebou, s ním, s ní, s námi, s vámi, s nimi*. When used without a preposition, the 3rd person forms are *jím, jí, jimi*. *Nechceš se mnou večeřet?* ,Would you like to have supper with me?' — *Nechci ted'*

večeřet ,I don't want to have supper right now'. *Až později. Ted' se radši budu dívat na televizi.* ,Later. Now I prefer to watch TV'.

208. *Pohádka o rybě.* Fill in the blanks. Examine vocab, 210, and the verb lists. Do you understand the conjugation patterns referred to? See 516-517. Please know all the verbs, P and I, mentioned in these handouts, and also the following: *odpočinout si P, odpočívát si* ,rest', *vynést P vynášet I* ,take out (odpadky)', *(za)zpívat* ,sing', *(po)zvat* ,invite' (parenthesized prefix means with the prefix the verb is P, without, I).